

РЕШЕНИЕ

№ 4898

гр. София, 18.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 39 състав,
в публично заседание на 19.04.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Миглена Николова

при участието на секретаря Александра Вълкова, като разгледа дело номер **2338** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК.

Образувано е по жалба вх.№ 12082/31.03.23г на УМБАЛ „СОФИЯМЕД“ ООД-С. с представляващ Й. П. и с проц.представител юрк. Д. против Заповед № РД-253С-92/11.03.22г на Управителя на НЗОК, с която се налага санкция „финансова неустойка“ в общ размер на 2000лв за 4 нарушения на НРД за МД 2020г-2022г.

В жалбата се сочи, че Заповедта е проц.незаконосъобразна, като е издадена при неверни фактически установявания и при липса на съществени мотиви. Дружеството не е извършило нарушения по чл.30 т.5 вр. чл. 350 от НРД/заплащане от пациенти на мед.дейности, които се плащат от НЗОК/. По отношение на първото нарушение-пациентът се е лекувал по КП за Ковид 19, поради което наложилото се едновременно с това лечение в клиниката по Неврохирургия/за радиокулопатия/ е следвало да се заплати от него, за което той е подписал информирано съгласие.По отношение на второто и третото нарушение/касаят един пациент/- не е била налице приетата от органа „спешност“ /нито по отношение на детето, нито по отношение на майката/, тъй като раждането е станало 14 часа след хоспитализирането на майката/поради което тя е избрала екип и е платила за избора си/. Всъщност според чл.4 ал.4 от Наредба №25/99г- всяко раждане е спешно. По отношение на четвъртото нарушение-органа не взема предвид факта, че майката е подписала информирано съгласие и е изразила желание да заплати за диагностика и лечение на заболяването на новороденото.Моли се за отмяна на Заповедта, претендират се разноски.В съд.заседание не се явява

представител.

Ответникът Управител на НЗОК се представлява от юрк.Й., която оспорва жалбата и моли за отхвърлянето ѝ, поддържа писмени становища, депозирани до момента пред съда и сочи, че са налице две различни епикризи на втория пациент- в едната е отразена спешност, а във втората такова отразяване липсва/нарушение на чл.293 ал.1 от НРД-епикризата да е в 3 еднообразни екземпляра/. В писмените бележки при първото разглеждане на делото от АССГ е посочено, че по отношение на първия пациент лечението е по КП 208 и се заплаща от НЗОК/а пациентът си го е платил сам./Информирано съгласие точно за това няма подписано от него, но дори да имаше съгласието за плащане не дерогира нормите на НРД. По отношение на втория пациент/родилка/- спешността на всяко раждане е неоторима презумпция по Наредба № 25/99г, като избор на екип при спешни състояние е недопустим съгл. чл. 29 т.4 от НОПДМП.Липсват декларация или заявление на пациентката за ползване на „Пакет оперативно раждане“/и то след информираност относно цената/, поради което поисканото ѝ плащане няма правно основание.Няма данни за каква услуга е платената сума от 850лв, поради което не е налице информирано съгласие и направен избор на екип.По отношение на третия пациент/новороденото/- същото е ползвало КП 12 „диагностика и лечение на дете с вродени аномалии“, като майката е платила „Пакет високоспециализирана неонатологична грижа“ /при проверката не са налични документи, подписани от майката и това е отразено в КП от 24.02.22г/. Едва с жалбата си до съда/нарушение на чл.394 ал.1 т.1 и т.2 от НРД/, дружеството представя подписана от майката декларация, каквато към момента на проверката е нямало в документацията в болницата. Дори по-късно да е подписана тази декларация/за целите на съд.производство/, към датата на проверката я няма налична и не съществува в правния мир, поради което не санира нарушението и не следва да се кредитира.

Съдът намира жалбата за допустима, като депозирана в срока и съобразно изискванията на АПК, пред надлежния съд, срещу инд.адм.акт по см. на чл.21 от АПК, от лице с активна проц.легитимация/адресат на акта/, поради което следва да се разгледа по същество.

Съдът установи от фактическа страна следното:

Производството по издаване на оспорения акт е образувано със Заповед № РД-25-101/14.02.2022г. на Управителя на НЗОК/връчена на 15.02.22г/, с която е възложена извънпланова проверка по спазване на НРД за МЗ 2020г-2022г /във връзка със сигнал вх. № 09-04-70/07.02.2022г. от Обединен здравноосигурителен фонд „Доверие“ до НЗОК/. Фондът е бил сезиран от пациентка-родилка /застраховано от фонда лице/, с искане да ѝ се възстановят разходите за направено раждане в УМБАЛ „СОФИЯМЕД“ ООД. Проверката е извършена в периода 15-18.02.22г вкл, като за резултатите е съставен Протокол № РД-25-101-1/24.02.2022г/връчен на 25.02.22г/. не е депозирано възражение срещу Протокола.Управителят на НЗОК постановил процесната Заповед, с която на основание чл. 74, ал. 5 от Закона за здравното осигуряване (ЗЗО), чл. 422, ал.1, във връзка с чл.412, ал.1, т.1, ал.2 и чл.413 от Националния рамков договор № РД-НС-01-4/23.12.2019 г. за медицинските дейности между НЗОК и Българския лекарски съюз за 2020 – 2022 г. (НРД) наложил на жалбоподателя санкция - финансова неустойка в общ размер на 2 000 (две хиляди) лева, съответно по 500 лв. за 4 нарушения, описани в обстоятелствената част на

Заповедта, предвид отразеното в Протокола на проверяващите, както следва:

1/ По КП № 208 „Консервативно поведение при леки и средно тежки черепно-мозъчни травми“:

Проверката установила по История на заболяването (ИЗ) № 36694/2021г, отразяваща хоспитализацията на здравноосигурено лице (ЗОЛ), постъпило в болницата на 18.11.2021 г. и изписано на 30.11.2021г, че ЗОЛ заплатил на касата на болницата сумата 600 лв. за извършване на процедурата „Фораминален блок“, за което е издадена фактура № [ЕГН]/04.12.2021г. Описаното се явява плащане/доплащане от страна на ЗОЛ за извършената му интервенция „Фораминален блок“, с което е нарушен чл.30 т.5 от НРД /„Изпълнителите на медицинска помощ се задължават да: не изискват плащане или доплащане от осигуреното лице за видове медицинска дейност, която е заплатена от НЗОК, извън предвидената сума, с изключение на медицински изделия за определени КП/АПр/КПр, в които изрично е посочено“/, във връзка с чл.350 от НРД /„ НЗОК заплаща за периода на хоспитализация само по една КП на един пациент за комплексно лечение на основно заболяване, придружаващи заболявания и усложнения“/. Издателят на оспорения акт приел, че в горепосочената ИЗ по КП № 208 са нарушени изискванията на цитираните разпоредби, както и чл. 55 ал.2 т.3 ЗЗО.

2) По КП № 5.2 „Раждане чрез Цезарово сечение“:

Проверката установила по „История на бременността и раждането“ (ИБР) № 1330/2022г, отразяваща хоспитализацията на ЗОЛ, постъпило на 12.01.2022г. и изписано на 19.01.2022г, че съгласно Направление за хоспитализация №000001/04.01.2022г, пациентката е хоспитализирана по спешност на 12.01.2022г. Към ИБР на пациентката е приложено подписано Заявление за избор на екип, подписано от пациентката на 13.01.2022г, в което е отразено следното: „Цената, която трябва да заплатя на болницата за извършения от мен избор на лекар/ екип в случай, че бъде удовлетворено искането ми, е 900.00 лв.“ Описаното е в разрез с нормативно заложеното в чл.29 т.4 от Наредбата за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ (Наредбата), а именно: „Не се допуска извършването на избор на лекар/екип: в условията на спешност“, във вр. с чл.81 ал.3 от Закона за здравето, а именно: „Условията и редът за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ по ал. 1 се определят с Наредба на Министерския съвет“. На това ЗОЛ е издадена фактура № [ЕГН]/19.01.2022г. за „Пакет нормално/ оперативно раждане“ на стойност 1750 лв., в която е включена сумата за „Избор на екип“ - 900 лв. и същата е заплатена на касата на лечебното заведение. По този начин в ИБР №1330/2022 по КП № 5.2 са нарушени изискванията на чл.27 и чл.30 т. 5 от НРД във връзка чл. 55 ал.2 т.3 от ЗЗО.

3) ИБР №1330/2022 отразява хоспитализацията на същото ЗОЛ, постъпило на 12.01.2022г. и изписано на 19.01.2022г. по КП № .2. По издадената ѝ фактура № [ЕГН]/19.01.2022г с основание: „Пакет нормално/ оперативно раждане“ на стойност 1750 лв, заплатена на касата на лечебното заведение, проверката установила, че към медицинската документация на ЗОЛ не е приложено заявление или декларация за „Пакет нормално/оперативно раждане“, от което да е видно волеизявлението на пациентката за желанието ѝ да се възползва от предоставянето на пакета, както и че е запозната с ценоразписа на лечебното заведение. Наред с горепосочените 900лв. за „Избор на лекар/екип“, фактурата включва и 850лв. за допълнително поискани услуги. Последното се явява неизпълнение на чл.24б от Наредбата, а именно:

„Допълнително поисканите услуги се заявяват писмено от пациента, който декларира, че е направил своя избор след представяне на ценоразписа на услугите“, във вр. с чл.81 ал.3 от Закона за здравето „Условията и редът за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ по ал.1 се определят с Наредба на Министерския съвет“. Така в ИБР № 1330/2022 по КП №5.2 са нарушени изискванията на чл.27 и чл.30 т.5 от НРД, във връзка чл. 55, ал.2, т.3 от ЗЗО.

4/ По КП № 7 „Диагностика и лечение на новородени е тегло над 2500 грама, Първа степен на тежест“ и КП № 12 „Диагностика и лечение на дете с вродени аномалии“:

В „История на новороденото“ (ИН) № 1351/2022г. са отразени грижи за ЗОЛ в периода 13.01.2022г - 18.01.2022г. по КП №7 и ИН с №2032/2022г. на същото ЗОЛ, за периода 18.01.2022г. - 20.01.2022г. по КП №12. Това е детето, родено от майката по горните т.2 и т.3, като по нейна претенция до застрахователя ѝ и негов сигнал до НЗОК е била възложена проверката на болницата. Била издадена фактура №[ЕИК]/17.01.2022г. на стойност 350.00лв с основание „Пакет високоспециализирана неонатологична грижа“. Към медицинската документация не е приложено заявление или декларация от родителя за ползване на пакета, както и че същият е запознат с ценоразписа на лечебното заведение. За извършените дейности по пакета е издадена посочената фактура което се явява неизпълнение на чл.24б от Наредбата „Допълнително поисканите услуги се заявяват писмено от пациента, който декларира, че е направил своя избор след представяне на ценоразписа на услугите“, във вр. с чл. 81 ал.3 от Закона за здравето. Издателят на оспорения акт приел, че в ИН №1351/2022г. по КП №7 и ИН №2032/2022г. по КП №12 са нарушени изискванията на чл. 27 и чл. 30 т.5 от НРД, във връзка чл.55 ал.2 т.3 от ЗЗО.

Предвид така описаните 4 нарушения, с процесната Заповед е наложена финансова неустойка в общ размер на 2000лв/по 500лв за всяко от нарушенията/, като за определяне на размера ѝ са изложени следните мотиви: Констатираните нарушения на императивни разпоредби на ЗЗО и НРД са извършени за първи път от лечебното заведение при изпълнение на Договор № 22-3981/27.02.2020 г. Установено е заплащане от ЗОЛ за избор на лекар/екип в условията на спешност, както и плащане/доплащане по време на хоспитализация за оказване на помощ, която е заплатена от НЗОК. Същото се удостоверява с издадените на ЗОЛ първични счетоводни документи. Тежестта на нарушенията е висока, тъй като са довели до недължими плащания от страна на ЗОЛ. Заповедта е връчена на 15.03.23г, жалбата е от 28.03.23г. С жалбата от 28.03.23г е депозирана от болницата Декларация за информирано съгласие на пациента по т.1 относно източника на заплащане за диагностиката и лечението на заболяването му, с дата 30.11.21г. Видно от Декларацията, пациентът е заплатил 600лв за „други“, във връзка със заболяването му по КП № 208 и ИЗ №36694/21г.

Съдът намира от правна страна следното:

Заповедта е издадена от компетентен орган, в кръга на правомощията му по закон.

Заповедта е в писмена форма, като съдържа зад.реквизити по чл.59 ал.2 от АПК, вкл. фактически и правни основания.

Заповедта е издадена при спазване на разписаната в ЗЗО процедура/издадена заповед за проверка, осъществена проверка, съставен протокол, връчен протокол, издадена заповед след срока за възражения срещу протокола/, като са установени релевантните факти/чл.35 от АПК/, а предвид липсата на възражение срещу

Протокола- доводи на дружеството не са разглеждани от ответника. Органът се е произнесъл въз основа на предоставените от болницата на проверяващите документи, налични към него момент в четирите ИЗ. Следователно, органът се е произнесъл въз основа на фактичката обстановка, установена от проверяващите в периода 15-18.02.22г. Декларацията на А.А., представени едва с жалбата до съда от 28.03.23г, според датата си/ако е достоверна/- трябва да е била съществуваща и съответно приложена по относимото ИЗ по т.1, но не е била. Не е представена на органа и в срока за възражения срещу Протокола, поради което е нямало как да бъде взета предвид от него. От друга страна - декларацията представлява частен документ, представен в съд.производство. Няма норма в АПК - Съдът да проверява законосъобразността на акта само въз основа на доказателствата от преписката. Напротив - чл.142 ал.1 от АПК задължава Съдът да прецени законосъобразността на акта към датата на постановяването му, без да се поставят ограничения в доказателствата, от което следва, че Съдът прави преценката си въз основа на всички доказателства по делото/дори да не са налични по преписката/. Ответникът изразява писмено становище, че декларацията вероятно е антидатирана и създадена за целите на съд.производство. Но ответникът не прави оспорване по реда на чл.193 от ГПК на представения с жалбата частен документ- нито при първото, нито при второто разглеждане на делото от АССГ. Като не е оспорил достоверността на датата на декларацията, ответникът сам се е лишил от възможността да я елиминира от доказателствата, разглеждани от Съда. Без направено оспорване по чл.193 от ГПК, респ. без признаване на оспорването за доказано, Съдът няма основание да не кредитира доказателства от делото- само въз основа на хипотеза на ответника, че декларацията е антидатирана и целево създадена. Да, вярно е, че е бил нарушен НРД с липсата на тази декларация по съответното ИЗ и с непредставянето ѝ на проверяващите, но тези нарушения на дружеството могат да бъдат санкционирани отделно и допускането им не влияе на преценката на доказателствата по настоящото дело.

Съдът намира относно мат. законосъобразност на Заповедта, въз основа на всички доказателства по делото, следното:

1/ по т.1 от Заповедта – ЗОЛ А.А. е хоспитализиран в периода 30.11.21г- 14.12.21г, с диагноза Ковид 19, като е лекуван по КП № 104, в ковид отделението, с ИЗ № 38112/21г. Процесната ИЗ № 36694/21г обаче е за хоспитализиране в предходния период 18.11.21г-30.11.21г, заради травма на нервните коренчета на лумбосакралния отдел на гръбначния стълб, в отделението по неврохирургия, КП №208. Видно от епикризата, по време на лечението в отделението по неврохирургия, пациентът е дал положителна проба за ковид19 при бърз антигенен тест, поради което е изписан на 30.11.21г от това отделение и е приет в ковид отделението на същата дата/но вече по КП № 104/. При постъпване на 18.11.21г в отделението по неврохирургия, пациентът няма ковид19 според теста му. Следователно, твърдението на жалбоподателя, че едновременно пациентът е хоспитализиран и лекуван за ковид и травма, е недоказано. Процесната ИЗ № 38112/21г по КП № 208 се поема от НЗОК, като е нямало причина да се заплаща от пациента. Видно от декларацията от 30.11.21г, представена едва с жалбата, пациентът е платил 600лв за „други“, като е информиран, че диагностиката и лечението му се поемат от НЗОК-с изключение на скъпоструващи консумативи. Така и не става ясно за какво точно са платени 600лв и какво представлява „други“, но КП208 на този пациент е следвало да се плати от НЗОК и

няма видима причина да се плаща от пациента. Видно от Направлението му за хоспитализация от 18.11.21г, състоянието на пациента е било спешно/което изключва 600лв да са за избор на лекар/екип/. Избор на екип при спешни състояние е недопустим съгл. чл. 29 т.4 от НОПДМП. Заповедта по т.1 е мат.законосъобразна.

2/ по т.2 от Заповедта - ЗОЛ М.З. е хоспитализирана на 12.01.22г в 12.18 часа, родила е на 13.01.22г в 02.32 часа, въз основа на Направление за хоспитализация от 04.01.22г/издадено за спонтанно раждане при тилно прилежание , планов прием, заплаща се от НЗОК- КП №5/, изписана е на 19.01.22г в 13.00 часа.Видно от издадената й фактура, на 19.01.22г родилката е платила 1750лв за „Пакет нормално/оперативно раждане“, като е родила чрез „спешно цезарово сечение“. Следователно, Направлението не е за спешно раждане, майката е постъпила в болницата по планов прием за спонтанно раждане - 8 дни след издаване на Направлението. Родила е повече от 14 часа след хоспитализирането й, т.е. не е била в спешно състояние при постъпването. Родила е не спонтанно, а чрез спешно цезарово сечение/поради ненапредване на раждането/ - КП № 5.2. Видно от епикриза й, постъпила е с нерегулярна родова дейност и разкритие от 3см. В платената сума от 1750лв се включват 900лв за избор на екип. Налице е подписано от родилката Заявление за избор на екип - за цезарово сечение, подписано на 13.01.2022г, в което е отразено следното: „Цената, която трябва да заплатя на болницата за извършения от мен избор на лекар/ екип в случай, че бъде удовлетворено искането ми, е 900.00 лв.“ След над 14часа продължило естествено раждане, **при констатирано ненапредване на раждането, се налага да се направи спешно цезарово сечение- именно то е по КП № 5.2.** В крайна сметка раждането е оперативно и е спешно. **Ако плащането и заявлението за избран екип касаеха постъпването в болницата за планово раждане и още тогава е направен избор на лекар/за планово раждане/, то Заявлението за избор на екип би трябвало да е от 12.01.22г, преди да стане ясна нуждата от спешна оперативна намеса/както всички останали документи, подписани от родилката, вкл. информирано съгласие за осъществяване на цезарово сечение от 12.01.22г/.** В Заявлението от 13.01.22г изрично се сочи, че се избира екип за цезарово сечение, следователно **изборът на екип касае спешната дейност по оперативна намеса.** Преди да се пристъпи към спешно цезарово сечение, е имало правно основание да се направи избор на екип за планово раждане и да се плати такъв. При постъпването си в болницата пациентката не е знаела, че ще се наложи спешно оперативно раждане 14 часа по-късно, поради което е имала възможност да избере и плати екип за планово спонтанно раждане/но не е/. В хода на 14-часовото спонтанно раждане/което не се води от избран и платен екип/, едва на 13.01.22г се установява нуждата от спешно цезарово сечение/то е реализираното от избран екип/. Екипът е избран, след като става ясно, че е нужна спешна оперативна намеса. Избор на екип при спешни състояние е недопустим съгл. чл. 29 т.4 от НОПДМП. Заповедта по т.2 е мат.законосъобразна- екипът е избран за спешното оперативно раждане.

3/ по т.3 от Заповедта - Наред с горепосочените 900лв. за „Избор на лекар/екип“, фактурата от 19.01.22г включва и 850лв. за допълнително поискани услуги. Последното се явява неизпълнение на чл.24б от Наредбата, а именно: „Допълнително поисканите услуги се заявяват писмено от пациента, който декларира, че е направил своя избор след представяне на ценоразписа на услугите“. Не става ясно нито какви са предоставените срещу 850лв доп.услуги, нито че родилката ги е заявила писмено

преди предоставянето им, но след като е знаела цената им.**Заповедта по т.3 е мат.законосъобразна.**

4/ по т.4 от Заповедта- същата родилка е платила на 17.01.22г/с друга фактура/- 350лв за „Пакет високоспециализирана неонатологична грижа“. В „История на новороденото“ (ИН) № 1351/2022г. са отразени грижи за ЗОЛ Д.З. в периода 13.01.2022г/02.32маса/ - 18.01.2022г/11.00часа/, по КП №7/неонатална жълтеница/, в отделение по неонатология. По това ИЗ е приложено информирано съгласие на майката от 12.01.22г/преди раждането/- за ползване на този пакет на стойност 350лв. Не е налице нарушение на чл.24б от Наредбата „Допълнително поисканите услуги се заявяват писмено от пациента, който декларира, че е направил своя избор след представяне на ценоразписа на услугите“, във вр. с чл. 81 ал.3 от Закона за здравето.Не е вярно твърдението на ответника, че това информирано съгласие е представено едва с жалбата до съда- има го и още към ИЗ №1351/22г. От доказателствата по ИЗ № 1351/22 е видно още, че този избран и платен пакет е с профилактичен характер, като дейностите по него не се покриват с дейностите по КП № 7 или КП № 12, респ. не се заплащат от НЗОК. Има и „История на новороденото“ /ИН/ с №2032/2022г. на същото ЗОЛ, за периода 18.01.2022г/11.43часа/ - 20.01.2022г/12.30часа/, по КП №12/други уточнени аномалии на бъбрека/. **Заповедта по т.4 е мат.незаконосъобразна.**

Следователно, само т.4 от Заповедта е мат.незаконосъобразна и следва да се отмени. Водим от горното и на осн. чл. 172 ал.2 от АПК, Съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Заповед № РД-253С-92/11.03.22г на Управителя на НЗОК, в частта по т.4, с която на осн. чл. 414 ал.3 от НРД за МД 2020г-2022г се налага санкция „финансова неустойка“ в размер на 500лв за нарушение на чл.27 и чл.30 т.5 от НРД за МД 2020г-2022г вр. чл.55 ал.2 т.3 от ЗЗО, относно ИН № 1351/22г по КП № 7 и ИН № 2032/22г за КП № 12, по жалба вх.№ 12082/31.03.23г на УМБАЛ „СОФИЯМЕД“ ООД-С. с представляващ Й. П..

ОТХВЪРЛЯ ОСПОРВАНЕТО по жалба вх.№ 12082/31.03.23г на УМБАЛ „СОФИЯМЕД“ ООД-С. с представляващ Й. П., в частта по т.1,2 и 3 от Заповед № РД-253С-92/11.03.22г на Управителя на НЗОК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред ВАС в 14-дневен срок от съобщението.

Съдия: